

Årsrapport 2015

1	LEDERS BERETNING	2
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	3
2.1	Volumtall	6
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	7
3.1	Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse	7
3.2	NA skal dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger	7
3.3	NA skal dekke behovet i markedet for GLP-inspeksjon	12
3.4	Ressursbruk i 2015	12
3.5	Bistandsprosjekter	14
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	15
4.1	Overordnet vurdering av styring og kontroll i virksomheten	15
4.2	Peer-evaluering 2015	15
4.3	Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på	16
5	VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	19
6	ÅRSREGNSKAP	20
6.1	Ledelseskommmentar årsregnskapet 2015	20
6.2	Prinsippnote til årsregnskapet	22

Årsrapport 2015

1 Leders beretning

Norsk akkrediterings (NA) planlagte aktiviteter for 2015 er i hovedsak gjennomført. Dette omfatter bedømmelsesbesøk, arrangement av kurs, gjennomføring av kontaktmøter og internasjonalt samarbeid.

I 2015 flyttet NA til nye kontorlokaler. Dette var en omfattende oppgave, som ble gjort innenfor kostnadsrammen og uten negative konsekvenser for saksbehandlingen av akkrediteringer.

Årsrapporten og tilhørende årsregnskap viser et høyere aktivitetsnivå innen vår kjernevirksomhet enn tidligere. Det fremgår tydelig at vi produserer flere fakturerbare timer. Et høyere aktivitetsnivå har ført til en økning av både inntekter og utgifter. Merinntektsfullmakten er benyttet, og en reell innsparing på 1,8 millioner kroner søkes overført til 2016.

Behandling av nye søknader om akkreditering har vært et satsningsområde i 2015. Kapasiteten til å behandle søknader ble økt ved at en av våre ledende bedømmere ble allokert spesielt til å gjennomgå mottatt dokumentasjon for å vurdere om denne er god nok for akkreditering. Dette for å spare både søker og oss for tid, da en dårlig forberedt søknad gjør det tidkrevende å gjennomføre prosessen. Det er innvilget langt flere søknader om akkreditering enn i 2014.

Jeg vil også trekke frem at vi ved årets begynnelse formaliserte en forsøksordningen fra andre halvår 2014 med to prosjektkoordinatorer. Dette er stillinger med økonomiske og administrative oppgaver knyttet til akkrediteringsprosjektene. Prosjektkoordinatorene følger prosjektene fra start til mål og fungerer også som førstelinjekontakt for våre kunder. Ordningen frigjør tid hos ledende bedømmere til flere bedømminger.

På IT-siden har vi prioritert prosjektet *Rapportering på stedet*. Systemet gjør det mulig å levere rapport fra bedømmingen umiddelbart ute hos kunden. Tiden fra gjennomført akkrediteringsbesøk til organisasjonen lukker sine avvik, har betydning for hvor raskt den akkrediterte organisasjonen kan levere en akkreditert tjeneste i markedet. Det er derfor av stor verdi for våre kunder at denne prosessen gjøres så raskt som mulig. Datasystemet tas i bruk i begynnelsen av 2016.

Den europeiske samarbeidsorganisasjonen for akkreditering (EA) er viktig for ordningens rammer og utvikling i vår region. NA bidrar aktivt i EAs arbeid, og vi ser at den europeiske modellen står sterkt, også i global sammenheng. NA skal peer-evalueres igjen i juni 2016. Arbeidet med å forberede denne evalueringen startet allerede tidlig i 2015.

Lillestrøm, 26. februar 2016

Geir A. Samuelsen
Direktør
Norsk akkreditering

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

NA ble opprettet i 1994 som en avdeling i Justervesenet og skilt ut som egen etat i 2004. NA er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12. april 2013.

NAs rolle er å sikre internasjonal tillit til varer og tjenester. Dette gjøres ved at vi som signatar til internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

Tildelingsbrevet for 2015 gir NA to delmål:

- Dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger
- Dekke behovet i markedet for inspeksjon etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP)

Akkreditering er i sin natur et virkemiddel for å sikre kvalitet på varer og tjenester. Metoden brukes av:

- EU/EFTA for å sikre like konkurransevilkår for særlig risikoutsatte varer og tjenester
- Nasjonale lovgivere for å sikre likeverdige konkurransevilkår mellom leverandører av
 - Inspeksjoner
 - Tester
 - Kalibreringer
 - Sertifikater
 - Verifikasjoner
- Organisasjoner som ønsker å dokumentere egen kvalitet
 - I eget kvalitetsarbeid
 - Overfor kunder
 - Overfor eiere eller andre interesserte parter

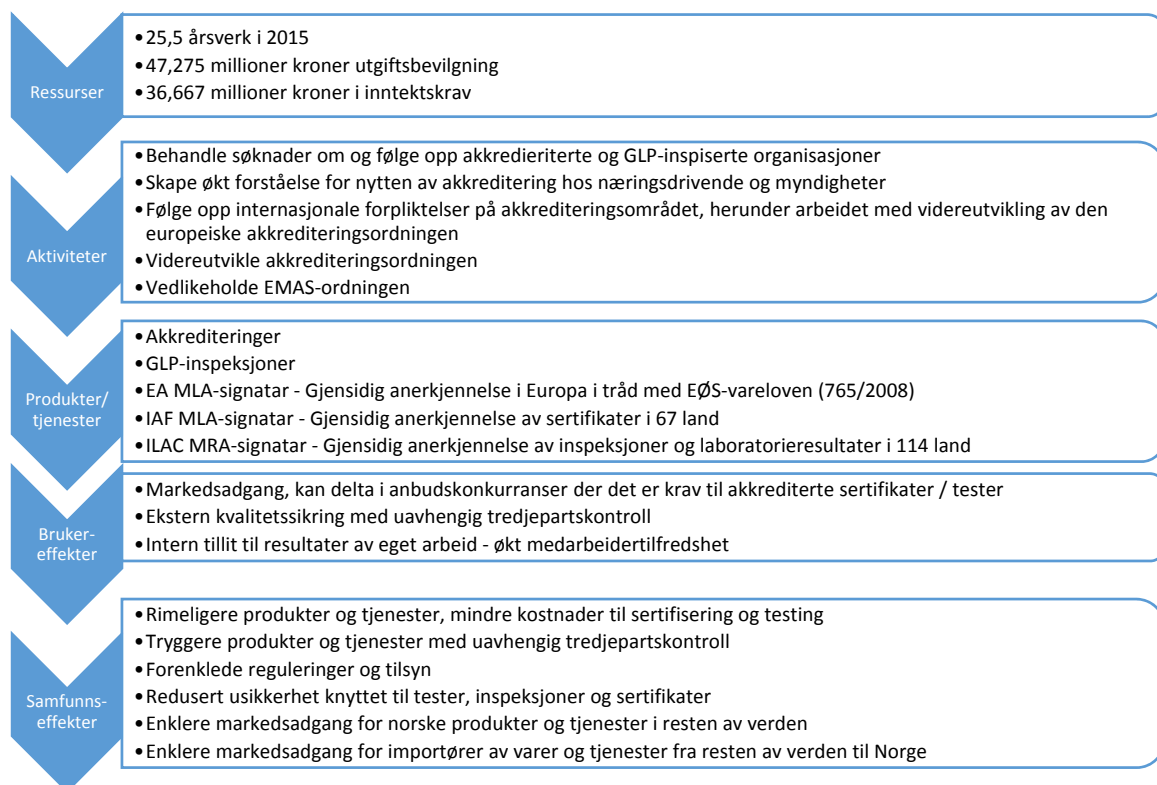
Akkreditering og GLP kan brukes i de aller fleste sektorer, industrier og markeder. NA har derfor et utstrakt samarbeid med sektormyndigheter som Miljødirektoratet, Mattilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktoratet for byggkvalitet, Arbeidstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Fiskeridirektoratet, og andre myndigheter som setter tekniske krav. Samarbeidet består av regelverksutvikling, utvikling av akkrediteringsordninger, bruk av akkreditering i forbindelse med utpeking av tekniske kontrollorgan og andre områder hvor akkrediterte systemer kan spille en rolle for å sikre helse, miljø og sikkerhet i samfunnet.

Akkreditering er det utøvende leddet i et internasjonalt avtaleverk for gjensidig tillit til sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater. NA har derfor et utstrakt samarbeid med akkrediteringsorgan i over 180 land. Samarbeidet organiseres i tre medlemsorganisasjoner:

- ILAC – International Laboratory Accreditation Committee
- IAF – International Accreditation Forum
- EA – European Co-operation for accreditation

EA er medlemsorganisasjonen for akkrediteringsorgan i EU og EFTA. Det meste av vårt internasjonale samarbeid gjøres gjennom vårt bidrag til EA. I tillegg er NA tilknyttet de to verdensomspennende organisasjonene ILAC og IAF.

Figur 1 Sammenhenger i NAs resultatkjede

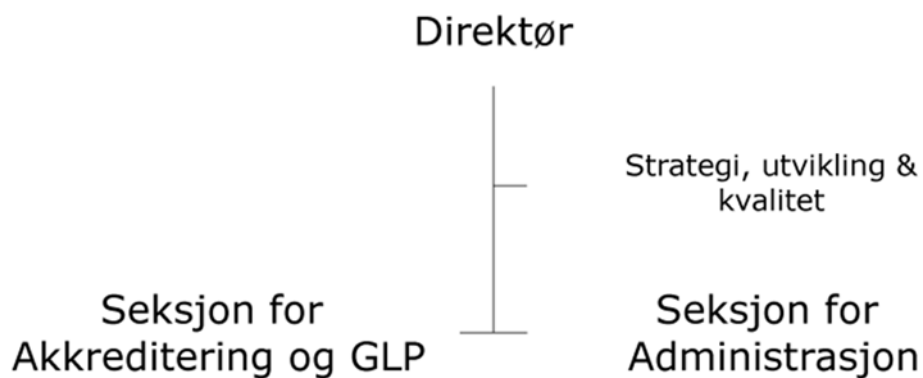

NA flyttet i Juli/August 2015 fra Justervesenets bygg på Kjeller til egne kontorlokaler i Lillestrøm i Skedsmo kommune.

Etaten er organisert med to seksjoner, en for akkrediterings- og GLP-virksomhet og en for administrasjon. Ved slutten av 2015 var vi 30 ansatte som gjennom året sto for 25,5 årsverk. Etatens ledelse består av:

				
Direktør	Avdelingsdirektør Akkreditering	Administrasjonssjef	Seniorrådgiver	Seniorrådgiver
Geir A. Samuelson	Inger Cecilie Laake	Janicke Sundberg-Hansen	Anita Blomberg- Nygård	Knut Thomas Sjølie

Figur 2 Organisasjonskart

2.1 Volumtall

Tabell 1 viser volumtall for akkrediteringsvirksomheten fra kapittel 3.

Tabell 1 Utvalgte volumtall

	2014	2015
Antall innvilgede søknader i løpet av året	9	18
Antall utestående søknader	27	29
Totalt antall akkrediterte	232	231
Totalt antall GLP-organisasjoner ved årets slutt	5	5

Tabell 2 viser nøkkeltall basert på informasjon fra kapittel 6 Årsregnskapet for de tre siste årene. Nøkkeltallene omtales i kapittel 3.

Tabell 2 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2014-2015

	2014	2015
Antall årsverk	22,5	25,5
Samlet tildeling post 01	40 300 000	47 275 000
Utnyttelsesgrad post 01	95,6 %	96,6 %
Driftsutgifter	43 634 582	49 549 618
Lønnsandel av driftsutgifter	48,8 %	47,6
Lønnsutgifter per årsverk	946 689	925 846
Viderefakturerbare utgifter	15 507 575	18 329 477
Andel av driftsutgifter som er viderefakturerbare	35,5 %	37,0 %

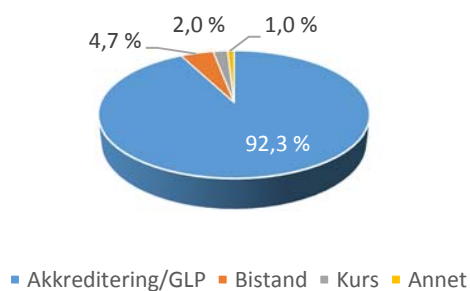
3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse

Samlet sett er NA fornøyd med de prioriteringer som har vært gjort, bruken av disponible ressurser og de resultater og mål som er oppnådd i 2015.

Inntektene på i overkant av kroner 42,3 millioner var 15,5 % høyere enn inntektskravet. 92,3 % av inntektene kommer fra arbeidet med behandling av nye søknader og oppfølging av eksisterende akkrediteringer. 51,9 % er direkte knyttet til fakturering av gebyrer i henhold til gebyrforskriften, og 40,4 % er viderefakturering av reise- og innleieutgifter. Forskrift om gebyrer for NAs tjenester ble endret 1. januar og medførte økning av NAs timepris fra kroner 1185 til 1385 samt økning av søknads- og årsgebyr med 3,3 %.

Figur 3 Inntekter fordelt etter tjenesteområde

4,7 % av inntektene er tilknyttet bistandsprosjektene i Bangladesh og Mauritius. Dette arbeidet ble sluttført og ferdigstilt i 2015.

2,0 % av inntektene er knyttet til NAs kursvirksomhet. Det ble i 2015 avholdt Akkrediteringsdag med ca. 250 deltagere og 4 informasjonskurs.

En liten andel av NAs inntekter er tilknyttet arbeidet med vedlikehold av EMAS ordningen og «tilskudd for

NAs bidrag i EA». NA utfører i tillegg flere aktiviteter det ikke er knyttet inntekter til, som arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikling av akkrediteringsordninger, kontaktmøter med myndigheter/interesserte parter og informasjonsvirksomhet.

Merinntekter og refusjoner har gjort det mulig å ha et høyere aktivitetsnivå innen kjernevirksomheten.

Vi viser til den økonomiske rapporteringen i del 6.

3.2 NA skal dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger

Et av NAs viktigste mål er å dekke behovet for akkrediteringer i Norge. Operasjonalisert for NA betyr å dekke behovet i markedet at vi behandler søknader om nye eller endrede akkrediteringer, følger opp alle akkrediteringene og avvikler de akkrediteringene som ikke lenger skal være i markedet.

De siste årene har det vært en stor pågang av nye søknader. Økt bruk av akkreditering for utpeking av tekniske kontrollorgan og forskrifter, som PKK-forskriften, med krav om akkreditering er blant de viktigste årsakene.

Enkelte av NAs akkrediterte virksomheter er store internasjonale samsvarsvurderingsorgan som Nemko, DNV GL og Eurofins. Disse virksomhetene har flere og omfattende akkrediteringer og bruker disse overfor kunder og myndigheter over hele verden. Organisasjoner som disse, opererer i et marked med meget sterk konkurranse og er avhengig av et velfungerende internasjonalt samarbeid. For å kunne bedømme slike organisasjoner på en kostnadseffektiv måte har NA kvalifisert bedømmere for å kunne bedømme mot flere akkrediteringsstandarder samtidig.

Tabell 3 Antall søknader, ikke innvilget, om akkreditering, fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall søknader per 31.12.2014	Antall søknader per 31.12.2015
Laboratorier	ISO 17025	14	12
Medisinske laboratorier	ISO 15189	4	4
SLP-arrangører	ISO 17043	0	0
Inspeksjonsorgan	ISO 17020	4	8
Produktsertifiseringsorgan	ISO 17065	3	3
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	2	2
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	0	0
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	0	0
Totalt antall søknader om akkrediteringer		27	29

Tabell 4 Antall innvilgede søknader om akkreditering, fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall søknader innvilget 2014	Antall søknader innvilget 2015
Laboratorier	ISO 17025	4	11
Medisinske laboratorier	ISO 15189	1	4
SLP-arrangører	ISO 17043	0	0
Inspeksjonsorgan	ISO 17020	1	0
Produktsertifiseringsorgan	ISO 17065	1	2
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	0	0
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	1	1
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	1	0
Totalt antall innvilgede akkrediteringer		9	18

Til tross for stort tilfang av nye søknader om akkreditering vokser ikke porteføljen målt i antall akkrediterte organisasjoner. Dette skyldes at flere organisasjoner fusjonerer sine akkrediteringer, manglende etterspørsel etter enkelte akkrediterte tjenester eller mangel på samsvar med akkrediteringskravene.

Tabell 5 Antall akkrediterte organisasjoner fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall akkrediteringer per 31.12.2014	Antall akkrediteringer per 31.12.2015
Laboratorier	ISO 17025	134	134
Medisinske laboratorier	ISO 15189	20	24
SLP-arrangører	ISO 17043	1	1
Inspeksjonsorgan	ISO 17020	36	33
Produktsertifiseringsorgan	ISO 17065	16	16
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	8	8
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	15	13
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	2	2
Totalt antall akkrediteringer		232	231

Utviklingen i akkrediteringsporteføljen beskrives nærmere i det følgende.

3.2.1 Antall nye akkrediteringer og oppfølginger som er gjennomført og beskrivelse av forventet utvikling

De planlagte oppfølgings- og fornyelsesbesøk er gjennomført. I tillegg er det gjennomført bedømmelsesbesøk hos de søkere som i løpet av året har blitt klare for bedømming. I 2015 er det totalt gjennomført ca. 200 bedømmelsesbesøk.

Det er i løpet av året innvilget 18 nye akkrediteringer. Av disse er 11 for laboratorier i henhold til ISO 17025. Av disse 11 er 6 akkreditert for kalibrering av utstyr i henhold til forskriften for periodisk kjøretøykontroll (PKK). Samtidig er totalt antall akkrediteringer gått ned fra 232 til 231. Dette innebærer at 19 akkrediteringer har «falt bort» i løpet av 2015. Dette skyldes følgende:

- Flere akkrediteringer er slått sammen
- Noen akkrediteringer er sagt opp av organisasjonene selv
- Noen akkrediteringer er terminert av NA

Et eksempel er Statoil som har slått sammen seks av sine akkrediteringer til en akkreditering. Ytterligere fire akkrediteringer er blitt til 2 på grunn av tilsvarende sammenslåinger. Videre har NA sagt opp akkrediteringen av et kalibreringslaboratorium i Bangladesh, i tråd med nedtrapping av prosjekt i Bangladesh. Tre testlaboratorier har fått sine akkrediteringer terminert etter eget ønske, fire inspeksjonsorganer har sagt opp sine akkrediteringer på grunn av liten oppdragsmengde og to personellsertifiseringsorganer har sagt opp sine akkrediteringer. To produktsertifiseringsorganer har fått sine akkrediteringer terminert. Ett av disse overførte alle sertifiseringsaktivitetene til søsterorganisasjonen i Sverige, den andre ble terminert på grunn av manglende evne til å rette avvik.

Interne ressurser benyttet i forbindelse med planlegging og gjennomføring av akkrediteringsprosjekter og som har generert inntekter i henhold til gebyrforskriften er vist nedenfor for årene 2013 til 2015.

Tabell 6 Antall fakturerbare timer brukt på akkrediteringsprosjekter

	Timer
2013	9 310
2014	11 668
2015	12 916

Antallet fakturerte timer er økt med 1 248 timer fra 2014 til 2015. Dette skyldes først og fremst at prosjektkoordinatorene har frigjort tid fra de ledende bedømmerne ved at de planlegger og inngår avtaler om bedømmelsesbesøk. Den frigjorte tiden benyttes til økt bedømmingsaktivitet. Blant annet har dette satt oss i stand til å gi rask tilbakemelding på mangler i dokumentasjon fra søker. Dette igjen ventes å gi raskere akkrediteringsprosesser for søkere som retter opp dokumentasjonen sin innen de tidsfrister som angis.

Fakturerte timer per årsverk har gått noe ned i 2015. Dette skyldes opplæring av 3 nye medarbeidere, og lav faktureringsgrad hos disse i denne perioden.

For 2015 fikk NA en ny resultatindikator å rapportere på «andel søknader om akkreditering hvor bedømming er gjennomført innen tre måneder etter mottak av fullstendig dokumentasjon»

Da dette er et nytt måleparamater er det kun søknader mottatt i 2015 som er med i denne rapporten.

Vi definerer «mottak av fullstendig dokumentasjon» som det tidspunktet hvor vi har mottatt dokumentasjon tilsvarende for alle de punktene som er beskrevet i Sjekklister for den respektive akkrediteringsordningen (<http://www.akkreditert.no/globalassets/na-dokumenter/dok00299.docx>)

For å øke kapasiteten når det gjelder søknader har NA allokert en ledende bedømmer til å gjennomgå mottatt dokumentasjon for å vurdere om denne er god nok for akkreditering. Dette gjør vi for å spare både søker og oss for tid, da en dårlig forberedt akkrediteringssøknad gjør det tidkrevende å gjennomføre prosessen frem mot en eventuelt innvilgelse av akkreditering.

Dokumentgjennomganger blir gjentatt til NAs saksbehandlere anser at dokumentasjonen er god nok til bedømming. Tidsbruk i denne prosessen avhenger både av NAs kapasitet til å gjennomføre dokumentgjennomgang og søkerens tidsbruk på å komplementere dokumentasjon.

Etter dokumentgjennomgangen gjennomføres normalt et formøte for å avklare om styringssystemet er tilstrekkelig dokumentert. Etter formøtet avtaler søkeren og NA tidspunkt for bedømming. Tidspunktet påvirkes av når man antar søkeren er klar for bedømming, tilgjengeligheten til tekniske eksperter og bedømmere og NAs saksbehandlerkapasitet.

Tabell 7 Gjennomførte akkrediteringsprosesser søknad til avsluttet

ID	Søknad mottatt	Bedømming gjennomført	Tidsbruk Ca.	Kommentar
CAL 045	5.1.2015	26.6.2015	6 mnd	
SK 097	13.1.2015	-	-	Søknaden hadde store mangler og ble terminert etter formøte
TEST 291	16.1.2015	23.4.2015	3 mnd	
SP 781	20.2.2015	-	-	Mangelfull søknad
SP 782	27.2.2015	18.8.2015	6 mnd	Ikke akkreditert pt grunnet manglende avvikslukking
SP 783	12.3.2015	19.10.2015	7 mnd	Forventes akkreditert februar 2016
CAL 044	20.3.2015	15.9.2015	6 mnd	
TEST 294	20.3.2015	16.9.2015	9 mnd	
SP 786	13.4.2015	14.10.2015	6 mnd	Lab ønsket tidligst bedømming i september
SX 320	15.4.2015	18.6.2015	2 mnd	Ikke akkreditert pt, Avventer observasjon og retting av avvik
SK 101	21.5.2015	11.11.2015	6 mnd	
SP 788	1.6.2015	15.12.2015	6 mnd	
CAL 043	15.6.2015	5.10.2015	4 mnd	
SP 789	18.6.2015	14.4.2016	-	Formøte 7.10.2015, ufullstendig søknad
SP 790	24.6.2015	21.1.2016	-	
SX 322	26.6.2015	15.12.2015	6 mnd	
SX 323	31.8.2015	29.2.2016	-	
SX 321	15.9.2015	-	-	Mangelfull søknad, terminert
SX 324	22.9.2015	3.2.2016	-	
SX 325	1.10.2015	30.3.2016	-	
SX 326	1.10.2015	-	-	Registrert i Norge, men har kontor i Sverige – Cross Frontier
SK 100	5.10.2015	10.5.2016	-	Planlagt i 2016. Mangelfull søknad
SP 791	5.10.2015	18.2.2016	-	
SX 327	23.10.2015	-	-	
SX 328	28.10.2015	-	-	
SX 329	30.10.2015	-	-	
SX 330	18.11.2015	-	-	
SX 331	17.12.2015	-	-	
SP 785	-	-	-	Dokumentgjennomgang april og juni 2015. Søknad terminert

Tabellen over viser at det er gjennomført bedømmelse innen tre måneder etter mottak av dokumentasjon i kun ett tilfelle. Det er i mange tilfeller store mangler ved den dokumentasjonen som legges ved søknader om førstegangsakkreditering, dette har i noen tilfeller medført at søkerne velger å trekke søknaden sin og arbeide videre med å forbedre dokumentasjonen på egen hånd. I flere tilfeller der søker ikke har etterkommet krav om innsending av revidert dokumentasjon har NA sett seg nødt til å avslutte behandlingen av søknaden.

I 2015 satt NA i gang et arbeid for å bedre informasjon om akkrediteringsprosessen og gjøre slik informasjon lettere tilgjengelig på web. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt og fortsetter i 2016.

3.2.2 Resultatet av tiltak for å skape økt forståelse for nytten av akkreditering hos næringsdrivende og offentlige myndigheter

Bedømmelse av søkere og gjennomføring av oppfølgings- og fornyelsesbesøk hos akkrediterte organisasjoner har høyeste prioritet i NA, i tråd med tildelingsbrevet for 2015.

På grunn av stor søknadsmengde har NA i løpet av 2015 signalisert at kurs og informasjonsvirksomhet vil måtte nedprioriteres noe.

Det er i løpet av 2015 gjennomført 4 informasjonskurs for søkere og interesserte. NAs medarbeidere har holdt presentasjoner ved 7 kurs/møter arrangert av andre organisasjoner. Videre er det gjennomført akkrediteringsdag med rekorddeltagelse med ca. 250 deltagere.

Vi har gjennomført et antall kontaktmøter og informasjonsmøter med nasjonale fagmyndigheter. Disse fagmyndighetene inkluderer Miljødirektoratet, Direktoratet for sikkerhet og beredskap, Fiskeridirektoratet, Helsedirektoratet, Direktoratet for byggkvalitet, Statens jernbanetilsyn og Nasjonal sikkerhetsmyndighet. I 2015 har det spesielt vært fokus på avklaring av forventninger i forbindelse med bruk av akkreditering som grunnlag for utpeking som teknisk kontrollorgan.

Det ble i 2015 brukt mye ressurser på samarbeid med nasjonale myndigheter. Dette har i første rekke vært rettet mot myndigheter som i sine forskrifter har satt krav om akkreditering for spesifiserte aktiviteter.

Vi har erfart at når det settes krav om akkreditering så må markedet for de potensielle akkrediterte være tilstrekkelig stort til at organisasjoner velger å akkreditere seg.

Vi mener det er behov for tett samarbeid også etter at en ordning er i drift og det finnes akkrediterte organisasjoner på området. Akkrediteringsorganet og sektormyndighetene må samstemme akkrediteringsvirksomheten, håndheving av krav om akkreditering og kommunikasjon med akkrediterte og de som må ha akkreditert dokumentasjon i forbindelse med myndighetskrav

3.2.3 Beskrivelse av de viktigste aktivitetene som er gjennomført for å følge opp internasjonale forpliktelser på akkrediteringsområdet, herunder arbeidet med videreutvikling av den europeiske akkrediteringsordningen

NA har også i 2015 deltatt aktivt i arbeidet innen European Cooperation for Accreditation (EA). Dette arbeidet har omfattet deltagelse i

- EA General Assembly (EA GA)
- EA Executive Committee (EA EX)
- Multilateral Arrangement Council (EA MAC)
- Laboratory Committee (EA LC)
- Inspection Committee (EA IC)
- Certification Committee (EA CC)
- Communication and Publications Committee (CPC).

NA har i tillegg vært representert i utvalgte arbeidsgrupper og Task Forces der vår akkrediteringsportefølje tilsier at dette er viktig for å gjøre norske synspunkter gjeldende.

Tre ansatte har deltatt på EAs kurs for medlemmer av peer evalueringsteam med det formål å delta i EAs evaluering av akkrediteringsorganer. NA har i tillegg bidratt til slike kurs ved å delta som kursholder på ett av disse kursene.

I tillegg til arbeidet i EA har NA i 2015 også deltatt i arbeidet i ILAC og IAF, både på komitenivå og i disse organisasjonenes General Assemblies.

NAs direktør ble i 2015 gjenvalgt som nestleder i EA for årene 2016 og 2017. Han ble også valgt inn i styret for IAF som representant for «high income economies» for perioden 2016-2018.

3.3 NA skal dekke behovet i markedet for GLP-inspeksjon

OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP)

Det var ved utgangen av 2015 fem organisasjoner i NAs GLP-register.

Tabell 8 antall laboratorier som deltar i GLP-ordningen

	2012	2013	2014	2015
Antall laboratorier som er registrert ved årsavslutning	6	5	5	5

Det forventes at antallet organisasjoner i NAs GLP-register holder seg stabilt. En organisasjon har fått sin GLP-status satt ned til «pending». Det vil i løpet av første halvår 2016 bli gjennomført et ekstraordinært besøk for å vurdere om denne statusen skal endres.

3.4 Ressursbruk i 2015

Nedenfor presenteres informasjon om NAs ressursramme og ressursbruk i 2015, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra årsregnskapet som ble presentert i del 2.

I tråd med regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetsreform ble bevilgningene redusert med 0,6 %. NA har iverksatt tiltak som bruk av prosjektkoordinatorer, prosesseffektivisering og rapportering på stedet for å nå dette målet. Måloppnåelse, økt aktivitetsnivå innen kjernevirksomheten og økonomisk resultat viser positiv effekt av effektiviseringstiltakene i tråd med intensjonen i årets tildeling.

3.4.1 Tildeling

NAs samlede utgiftsbevilgning (kap 903, post 01) utgjorde kroner 47 275 000. Av dette ble kroner 6 700 000 gitt som tilleggsbevilgninger gjennom året. Kompensasjon for lønnsoppgjøret i det statlige tariffområdet beløp seg til kroner 300 000 og kroner 2 015 000 ble overført av ubrukte bevilgninger fra 2014. I tillegg har NA mottatt refusjoner fra folketrygden på i overkant av kroner 500 000. Vi viser til Ledelseskomentaren i kapittel 6 årsregnskapet, for nærmere forklaringer og vurderinger av vesentlige forhold ved NAs årsregnskap.

Årsrapporten og tilhørende årsregnskap viser en økning i aktivitetsnivået innen kjernevirksomheten. I tillegg har NA pådratt seg økte utgifter i forbindelse med flytting og etablering av etaten i Lillestrøm. Dette gjenspeiler seg også i den økte bevilgningen.

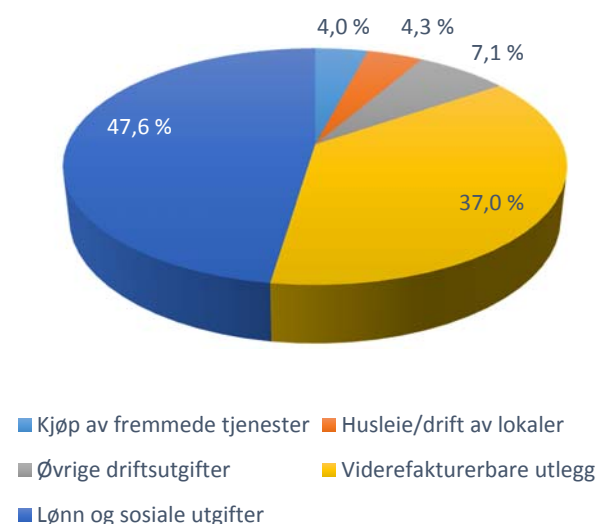
NA omfattes fra 2015 av nettoføringsordningen for merverdiavgift i staten hvilket innebærer at mva. fra 2015 ikke belastes virksomhetens kapittel, men belastes felleskapittel 1633 i statsregnskapet. Ved sammenlikninger mellom regnskapsår 2014 og 2015 må det tas med i betraktningen at utgiftsførte tall for 2014 er inklusiv mva.

3.4.2 Driftsutgifter

Utgifter rapportert til statsregnskapet på kapittel 903, post 01 beløp seg til i overkant av kroner 51,1 millioner i 2015. Tillagt betalt mva. på kapittel 1633 har NA hatt utgifter på til sammen kroner 52,2 millioner. Sammenlignet med 2014 er dette en økning på 17,9 %. Driftsutgiftene beløp seg til kroner 49,5 millioner i 2015 mot kroner 43,6 i 2014. Økning på utgiftssiden er muliggjort gjennom bevilgning, lønnskompensasjon, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakten.

Kakediagrammet i figur 4 viser sammensetningen av driftsutgiftene etter art i 2015.

Figur 4 Driftsutgifter etter art

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 47,6 % av driftsutgiftene, en liten nedgang på 1,4 % fra 2014. Antall årsverk i 2015 var 25,5 mot 22,5 i 2014. Lønnsutgifter per årsverk er redusert med 2,4 % til kroner 925 846 i 2015. Lønnsutgifter per årsverk vurderes likevel å være høyere enn hva som anses som normalt. Dette skyldes fortsatt bruk av overtid for å kunne opprettholde planlagt aktivitetsnivå i perioder med vakanser, sykmeldte og permisjoner.

Utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester (eksklusiv investeringer) utgjorde 52,4 % av driftsutgiftene. Viderefakturerbare utgifter

er den største posten, etterfulgt av leie/drift av lokaler og kjøp av konsulenttenester. Øvrige driftsutgifter er forholdsvis stabile.

Viderefakturerbare utlegg er utgifter NA pådrar seg i forbindelse med gjennomføring av akkrediteringsprosjekter. Dette er utgifter til innleie av teknisk ekspertise og reiseutgifter. Utgiftene viderefaktureres kunde/akkreditert virksomhet. 37,0 % av driftsutgiftene i 2015 var utgifter av en slik art. I 2014 var andelen 35,5 %. Viderefakturerbare utgifter utgjorde kroner 18,3 millioner i 2015 mot

15,5 millioner i 2014. Dette indikerer en økning i aktivitetsnivå samtidig som NA har sett seg nødt til, som følge av vakanser og permisjoner, å leie inn mer teknisk ekspertise enn opprinnelig planlagt.

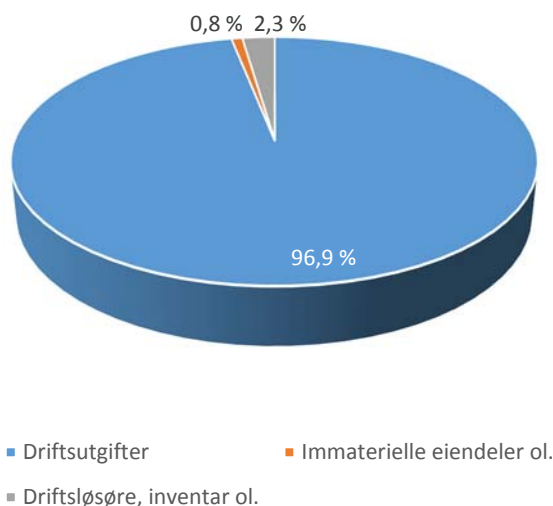
Utgifter til husleie økte i 2015 i forbindelse med NAs flytting fra Kjeller til Lillestrøm. Merutgiften på omlag kroner 900 000 ble dekket inn ved tilleggsbevilgninger til dette formålet.

Utgifter til kjøp av eksterne tjenester utgjorde 4 % av driftsutgiftene. Andelen var tilsvarende i 2014. Som et av tiltakene til effektivisering og forenkling har NA brukt midler til utvikling av IT-systemet «Rapportering på stedet». 25 % av konsulentkjøpene i 2015 ble brukt til dette formålet. Tilsvarende andel er brukt til kjøp fra Justervesenet. JV leverte i 2015 regnskapstjenester til NA samt noe innen resepsjon, arkiv og it. I 2015 er innleiekostnader av personell fra vikarbyrå kraftig redusert. Forsøksordningen i 2014 med innleie av to personer for å oppnå mer effektiv saksbehandling, ga gode resultatet. Forsøksordningen med to prosjektkoordinatorer ble besluttet etablert, og har fra 2015 bidratt til 2 nye årsverk.

3.4.3 Investeringer

Investeringer utgjorde 3,1 % av NAs totale utgifter i 2015.

Figur 5 Utgifter etter art

Det ble ikke foretatt investeringer i 2014. Investeringene er hovedsakelig utgifter knyttet til etableringen av nye kontorlokaler i Lillestrøm, og kjøp av supplerende Agresso programvare for bedre utnyttelse av de muligheter som ligger i eksisterende Agresso-løsning.

Investeringene er muliggjort gjennom tilleggsbevilgninger og overførte midler.

3.5 Bistandsprosjekter

NA har i løpet av 2015 gjennomført avsluttende aktiviteter i bistandsprosjektet etaten har hatt sammen med akkrediteringsorganet på Mauritius - Mauritas.

Disse aktivitetene har omfattet opplæring av Mauritas' medarbeidere under deres studiebesøk hos NA og bedømmelse av to inspeksjonsorganer og ett sertifiseringsorgan på vegne av Mauritas. Bedømmelsene ble gjennomført på Mauritius.

Alle planlagte aktiviteter er gjennomført.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Internkontroll i NA styres av både internkontrollkravene i akkrediteringssystemene og de krav som ligger til internkontroll for NA som forvaltningsorgan.

På et overordnet nivå er NAs internkontrollsystem beskrevet som en årsplan med relativt faste milepeler som gjennomføres årlig. Årsplanen ivaretar internkontroll for etatsstyring, budsjettering, rapportering, risikovurdering, peer-evaluering og strategiprosesser.

I tillegg til det overordnede er det mer detaljerte aktivitetsplaner for internkontroll på akkrediteringsområdet, økonomistyring ned på prosjektnivå og på anskaffelsesområdet

4.2 Peer-evaluering 2015

NA startet høsten 2015 forberedelsen til EAs peer-evaluering av NA som vil finne sted i juni 2016. Peer-evalueringen vil bli gjennomført av et team bestående av 9 personer under ledelse av en representant fra det tyrkiske akkrediteringsorganet TURKAK. Under denne evalueringen har NA søkt om å bli evaluert også for ordningen med akkreditering av arrangører av sammenlignende laboratorieprøvinger i henhold til standarden ISO 17043. Evalueringen er delt i to. Akkreditering av produktsertifiseringsorgan vil peer-evalueres på et senere og ikke avklart tidspunkt.

4.3 Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på

4.3.1 Brukerrettede tidstyver

I 2015 skulle NA identifisere brukerrettede tidstyver, melde inn disse og i dialog med NFD velge tidstyver etaten skulle jobbe videre med.

For å sikre at vi identifiserte tidstyver for kunder, og ikke tidstyver opplevd som ressurskrevende internt i NA, involverte vi våre kunder i dette arbeidet. Metoden som ble brukt var telefonintervju med et utvalg kunder. Intervjuene ble gjennomført med en ganske åpen intervjuguide. Alle intervjuene ble referert og sammenstilt i en felles rapport til NAs ledelse. Ut fra rapporten fra intervjurunden ble det valgt to tidstyver for rapportering i tidstyvprosjektet.

- Tidsbruk i forbindelse med uklare akkrediteringsrapporter og eller avvik - Saksbehandling av klage på avvik, detaljering i akkrediteringsrapporter etc.

Flere kunder rapporterer om at det er lite rom for diskusjon av avviksdefinisjoner gitt under bedømminger. Påfølgende oppleves det som enklere å lukke et dårlig avvik enn å få det omdefinert hos NA. Dette kan føre til at kvalitetssystem hos kunder utvikler seg til å bli vanskeligere/mer tidkrevende på grunn av uklare avvik fra NA. Generelt virket det som om det var lite kunnskap og forståelse om NAs klageordning og mulighet til dialog om NAs rapporter og avvik.

- Tid brukt på å finne riktig og oppdatert informasjon direkte knyttet til et spesifikt kundeforhold

Flere av respondentene rapporterte om unødvendig tidsbruk i forbindelse med å finne riktig informasjon for å støtte dem som kunde i saksbehandlingen. Elementer som ble nevnt var søk i nettsider, søk i dokumenter/ skjema, beskrivelser av saksbehandlingsprosesser og saksgang, finne akkrediteringsomfang og generelt om kvaliteten på informasjon på NAs nettsider

NA har beskrevet en rekke tiltak for å fjerne disse tidstyvene.

For tidstyven; Tidsbruk i forbindelse med uklare akkrediteringsrapporter og eller avvik (..) har vi identifisert følgende tiltak:

- Lage en ubyråkratisk «rask saksbehandling av klager på detaljer i akkrediteringsrapporter, avvik»
- Gjennomføre en andregangshøring av avvikene mellom kunde og fagledere
- Ufarliggjøre anledningen kundene har til å diskutere avvik og rapporters innhold ved gode beskrivelser på nettsidene
- Harmonisere avviksdefinisjoner og håndtering for saksbehandlerne

For tidstyven; Tid brukt på å finne riktig og oppdatert informasjon direkte knyttet til et spesifikt kundeforhold:

- Gi bedre informasjon om akkrediteringsprosessen på NAs hjemmesider
- Bedre prosessbeskrivelser av NAs saksgang på nettsidene
- Tilpasse informasjonsarkitektur for å rettlede kunder i saksbehandlingsprosessen
- Flytte fokus for informasjonsflyt fra kundetype til saksbehandlingsprosess
- Styrke det faglige innholdet på nettsidene

Tiltakene for å fjerne eller minske disse tidstyvene har blitt tatt inn i prosessevalueringsgruppa i NA. Prosessevalueringen er et større prosjekt som ser på hele saksgangen i etaten. Det er derfor kun en grundigere beskrivelse av saksgangen på NAs nettsider som er gjennomført per desember 2015.

De øvrige tiltakene blir behandlet i prosessevalueringen.

Brukereffekter vil bli fulgt opp i ny ringerunde i 2016.

4.3.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

NAs samfunnssikkerhet og beredskapsrutiner styres i tråd med NAs Krise- og beredskapsprosedyre og krisekommunikasjonsplan.

Krise og beredskapsprosedyren omfatter sikkerhet på reise, fysisk sikring av kontorlokaler og IT-sikkerhet. Prosedyren beskriver proaktivt hvordan NAs ansatte skal forholde seg til risiko identifisert i prosedyren.

NAs krisekommunikasjonsplan er et praktisk verktøy for NAs ledelse og ansatte under kriser.

I 2015 ble det avholdt en øvelse med formål om å identifisere endringsbehov i planverket etter flytting fra Kjeller til Lillestrøm. I tillegg har det blitt gjennomført opplæring og øvelser for alle ansatte i brannsikring og evakuering av de nye kontorlokalene.

Funn fra øvelsen er viktige inngangsverdier til revisjon av planverk for samfunnssikkerhet og beredskap i NA. Spesielt adgangskontroll og fysisk sikring av bygg trenger oppdatering i plan- og prosedyreverk etter flytting til nye lokaler. Mye av dette handler om å oppdatere planverk med lokale planer for det nye bygget.

Et viktig funn i øvelsene for 2015 var behovet for planverk med tilhørende øvelser for å gjenopprette tilnærmet normal drift etter at enten kontorlokaler eller datainfrastruktur blir akutt ubrukeliggjort. Dette er elementer som det planlegges for i 2016.

4.3.3 Likestilling og mangfold

I NAs ansettelsespolitikk er det først og fremst kompetanse som ligger til grunn for vurdering av søkere til ulike stillinger. I tillegg vektlegges likestilling og etnisk sammensetting i forbindelse med ansettelsesprosesser.

I løpet av 2015 ble syv personer ansatt i NA. Av disse var to allerede innleid i 2014 som prosjektkoordinatorer. En er midlertidig ansatt i en 32 % stilling som et arbeidsmarkedstiltak i samarbeid med NAV.

I løpet av 2015 var en person ute i svangerskapspermisjon deler av året. En person gikk ut i 100 % permisjon fra september, for å bli med ektefelle som arbeider for norske myndigheter i Brussel.

Ved utgangen av året er det 5 av 30 personer med innvandrerbakgrunn i etaten. Én av disse har en lederstilling som kvalitetssjef.

Ved utgangen av 2015 er det NAs vurdering at det er tilstrekkelig kjønnsmessig balanse i etaten. Når det gjelder mangfold ble det ikke identifisert behov for tiltak for å øke andelen med innvandrerbakgrunn i 2015. Fokus på kompetanse vurderes ikke som et hinder for personer med innvandringsbakgrunn for å nå opp i konkurransen om stillinger i NA

Tabell 9 Tilstandsrapportering - kjønn

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
		%	%	(N)	Kroner	Kroner
Totalt i virksomheten	2015	37	63	30	56 395	50 066
	2014	36	64	25	56 984	52 860
Direktør	2015	100		1	-	
	2014	100		1	-	
Avd.dir.+ adm.sjef	2015		100	2		62 592
	2014		100	2		61 938
1088 Sjefingeniører	2015	57	43	7	60 238	57 483
	2014	67	33	6	59 375	56 692
1181 Senioringeniør	2015	36	64	11	50 525	53 240
	2014	20	80	10	50 116	53 406
1364 Seniorrådgiver	2015	50	50	2	48 425	61 200
	2014	50	50	2	48 333	59 175
1363 Seniorkonsulent	2015		100	4		41 750
	2014		100	2		40 937
1408 Førstekonsulent	2015		100	2		26 374
	2014		100	1		-
1434 Rådgiver	2015	100		1	-	
	2014	100		1	-	

Tabell 10 Tilstandsrapportering - kjønn

	Antall tilsatte	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Sykefravær	
		M%	K%	M%	K%	M%	K%	M %	K %
2015	30		3,3		3,3		3,3	1,8	5,5
2014	25							8,5	5,7

5 Vurdering av framtidsutsikter

NA vurderer sin evne til å nå fastsatte mål og levere forventede resultater på lengre sikt som god.

Selv om vi i 2015 har behandlet og innvilget flere søknader om akkreditering enn tidligere år, øker likevel antall søknader under behandling. Det forventes derfor fortsatt økning i behovet for ledende bedømmere i etaten i tråd med tidligere analyser.

Tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre akkrediteringsoppfølging og søknadsbehandling er det viktigste risikoelementet i NA, noe vi søker å redusere ved å effektivisere saksbehandlingsrutiner, investere i støtteverktøy og å endre arbeidsmetodikk i prosjektene.

NAs strategi for perioden 2014-17 har identifisert fire prioriterte områder for å støtte opp om etatens evne til å levere forventede resultater på hoved- og delmål:

- Utvikling av forretningsområder gjennom tydelig kontakt med fagmiljøer, involvering av sektormyndigheter og ved å påvirke myndighetskrav innen vårt kompetanseområde
- Forbedre våre arbeidsprosesser gjennom effektivisering og implementering av IT-systemer som forenkler vårt arbeid
- Utvikle organisasjonskulturen til økt kunnskapsdeling, raushet og inkludering
- Utvikling av vårt omdømme gjennom samarbeid nasjonalt og internasjonalt, oppdatere hjemmesider og forbedre våre kunderelasjoner

De nærmeste årene anser vi at implementering av varepakken og de sektordirektivene som revideres i tråd med 768/2008 vil ha stor betydning for hvordan NA samarbeider med sektormyndigheter i Norge. Det må legges mye arbeid i forberedelse av nye akkrediteringsområder for utpeking av tekniske kontrollorgan innen disse.

NA bidrar aktivt i de internasjonale organisasjonene for akkrediteringsorgan; EA, ILAC og IAF. Den europeiske modellen står sterkt, også i global sammenheng, men det er grunn til å tro at denne vil utfordres i fremtiden, spesielt om samsvarsvurderinger blir en del av forhandlingene om en transatlantisk handelsavtale mellom EU og USA (TTIP).

Vi ser også at det er behov for en avklaring når det gjelder forholdet mellom EAs medlemskriterier og nasjonal lovgivning i medlemslandene. Et tydeligere juridisk grunnlag for EA som organisasjon er en del av EAs eget strategiprojekt «EA 2025».

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar årsregnskapet 2015

6.1.1 Formål

NA er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12 april 2013.

NAs rolle er å sikre internasjonal tillit til varer og tjenester. Dette gjøres ved at vi som medlemmer av internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

Årsregnskapet utgjør kapittel 6 av årsrapporten til NFD

6.1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra NFD i instruks om økonomistyring. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av NAs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

6.1.3 Vurderinger av vesentlige forhold

I 2015 har NA disponert tildelinger på utgiftssiden à kroner 47 275 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Merutgiften for post 01 driftsutgifter ble kroner 3 862 764. Det er innbetalt kroner 42 335 946 i gebyrer og andre innbetalinger, det vil si kroner 5 668 946 mer enn NFD har fastsatt som inntektskrav. Etter justering for merinntekter på post 01 har NA en reell innsparing på kroner 1 806 182 som søkes overført til neste år på post 01 iht. beregninger i note B.

NA omfattes fra 2015 av nettoføringsordningen for merverdiavgift i staten som innebærer at mva. fra 2015 ikke belastes virksomhetens kapittel, men belastes felleskapittel 1633 i statsregnskapet. For 2015 har NA belastet kapittel 1633 med kroner 1 067 161. Ved sammenlikninger mellom regnskapsår 2014 og 2015 må regnskapslinjen «Andre utbetalinger til drift» justeres deretter.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer summerte seg til kroner 51 137 764. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kroner 23 599 815, mot kroner 21 300 504 i 2014. Økningen skyldes dels økning i antall årsverk, jf. opplysninger i note 2, generell lønnsvekst og en reduksjon i refusjoner fra Folketrygden. Lønnsandel av driftsutgifter er i underkant av 50 %. Det er relativt lavt i en statlig virksomhet, og har sammenheng med at NA leier inn teknisk ekspertise i gjennomføring av akkrediteringsprosjektene. Utgifter av en slik art viderefaktureres i sin helhet de akkrediterte virksomhetene (kundene). Viderefakturerbare utlegg beløp seg til kroner 18 329 477 i 2015, jf. oversikt over andre utbetalinger til drift note 3. Dette utgjør 37 % av NAs driftsutgifter. Det er en økning fra 2014 på 18,2 %, hvilket har sammenheng med det økte aktivitetsnivået innen vår kjernevirksomhet. Som hovedregel nettoføres ikke de viderefakturerbare utgiftene ettersom NAs kunder hovedsakelig er utenfor ordningen. Tall for 2014 og 2015 er i så måte noenlunde sammenlignbare. Husleie og tilhørende utgifter har økt som følge av NAs etablering i Lillestrøm 1. juli, og utvikling av rapporteringsløsningen «Rapportering på stedet» har medført en økning i kjøp av konsulenttjenester. Øvrige driftsutgifter er forholdsvis stabile.

Det ble i 2015 utbetalt kroner 1 588 146 til ulike investeringer, som er finansiert ved bruk av tildelte midler på post 01 og overførte midler. Investeringene er hovedsakelig knyttet til etableringen i Lillestrøm, og kjøp av supplerende Agresso programvare for bedre utnyttelse av de muligheter som ligger i eksisterende Agresso-løsning.

Artskontorapporteringen viser at rapporterte driftsinntekter beløp seg til kroner 42 335 946. Innbetalinger fra gebyrer beløp seg til kroner 22 207 562 i 2015, mot kroner 17 766 835 i 2014, jf. note 1. Dette skyldes i hovedsak økt aktivitetsnivå samt endring i forskrift om gebyrer for NAs tjenester. Endringen medførte økning av NAs timepris fra kroner 1185 til 1385. Innbetalinger av viderefakturerte utlegg utgjorde kroner 18 361 647 i 2015, mot kroner 15 327 996 i 2014. Økningen er resultatet av det høye aktivitetsnivået.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.15 kroner 1 552 802. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende har NA en leverandørgjeld på kroner 1 398 823 samt utestående kundefordringer på kroner 747 000 som ikke er innbetalt. Dette framkommer derfor ikke som utgifter/innbetaling i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 5.

6.1.4 Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for NA. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2016. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på NAs nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Lillestrøm, 26. februar 2016

Geir A. Samuelsen
Direktør
Norsk akkreditering

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for NA er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

NA er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger NA står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som NA har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet NA har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva NA har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser NA står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall NA har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. NA har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0903	Norsk akkreditering	01	Driftsutgifter	A, B	47 275 000	51 137 764	-3 862 764
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			1 067 161	
<i>Sum utgiftsført</i>					47 275 000	52 204 925	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3903	Norsk akkreditering	01	Gebyrinntekter og andre inntekter	B	36 667 000	42 335 946	5 668 946
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			3 336 697	
<i>Sum inntektsført</i>					36 667 000	45 672 643	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer

60087501	Norges Bank KK /innbetalinger					43 157 277	
60087502	Norges Bank KK/utbetalinger					-49 890 945	
709413	Endring i mellomværende med statskassen					201 386	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
709413	Mellomværende med statskassen	-1 552 802	-1 754 188	201 386

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
090301	2 015 000	45 260 000	47 275 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift(-)/ mindreutgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht merinntektsfullmakt (justert for eventuell mva.)	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
90301/390301	-3 862 764		-3 862 764	5 668 946		1 806 182	2 263 000	1 806 182

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

NA er gitt fullmakt til å overskride utgiftsbevilgningen under kap. 903, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3903, post 01 innenfor en ramme på 6 mill. kroner.

Merutgiften på kr 3 862 764 skyldes hovedsakelig større aktivitet innen NAs kjernevirksomhet enn først antatt og ferdigstillelse av bistandsprosjektene. Dette genererer økte viderefakturerbare utlegg som igjen gir merinntekt på den ordinære inntekstposten.

Merinntekten på kr 5 386 996 skyldes i hovedsak den økte aktiviteten innen NAs kjernevirksomhet som har gitt økte inntekter i form av gebyrer og viderefakturerte utlegg, samt slutfakturering av bistandsprosjektene.

Mulig overførbart beløp

NA har hatt en reell innsparing på kr 1 806 182. Beløpet er under grensen på 5 % og søkes overført til 2016

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	Note	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	22 207 562	17 766 835
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	20 128 385	20 620 161
Andre innbetalinger			
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		42 335 946	38 386 996
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	23 599 815	21 300 504
Andre utbetalinger til drift	3	25 949 803	22 334 077
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		49 549 618	43 634 581
Netto rapporterte driftsutgifter		7 213 672	5 247 585
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	1 588 146	0
Utbetaling til kjøp av aksjer			
Utbetaling av finansutgifter			
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 588 146	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 588 146	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		3 336 697	2 999 485
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 067 161	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-2 269 536	-2 999 485
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		6 532 282	2 248 100
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2015	2014
Skyldig skattetrekk		-1 175 932	-1 140 188
Skyldige offentlige avgifter		-373 728	-214 201
Annen gjeld		-3 142	-399 799
Sum mellomværende med statskassen	5	-1 552 802	-1 754 188

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2015	31.12.2014
Innbetalinger fra gebyrer		
Gebyrinntekter	21 958 039	17 734 456
Purregebyr og diverse inntekter	249 523	123 803
Konstaterte tap på fordringer	0	-91 424
Sum innbetalinger fra gebyrer	22 207 562	17 766 835
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger		
Bistandsprosjekt (netto)	918 087	4 235 665
Viderefakturerte utlegg, bistand	1 050 636	1 468 530
Viderefakturerte utlegg, akkreditering/GLP	17 173 620	13 490 177
Viderefakturerte utlegg, annet	137 391	369 288
Kursinntekter	848 650	1 056 500
Sum salgs- og leieinnbetalinger	20 128 385	20 620 161
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	42 335 946	38 386 996

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2015	31.12.2014
Lønn	19 046 077	17 058 678
Arbeidsgiveravgift	2 952 868	2 606 493
Pensjonsutgifter	1 719 652	1 952 222
Sykepenges og andre refusjoner	-504 026	-647 010
Andre ytelser	385 245	330 121
Sum utbetalinger til lønn*	23 599 815	21 300 504

* Kun ansatte i NA. Utbetalt lønn til innleid teknisk ekspertise er en viderefakturerbar utgift, og inngår derfor i Note 3 under Andre utbetalinger til drift/Viderefakturerbare utlegg.

Antall årsverk: **25,5** **22,5**

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie (inkl strøm, renhold og felleskostnader)	2 121 538	1 255 502
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	27 566	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	30 521	37 404
Mindre utstyrsanskaffelser	302 623	266 906
Leie av maskiner, inventar og lignende	309 353	296 958
Kjøp av fremmede tjenester	2 001 377	1 877 764
Reiser og diett, ansatte NA	994 587	1 139 362
Kurs - og seminarvirksomhet	232 484	352 361
Viderefakturerbare utlegg*	18 329 477	15 507 575
Øvrige driftsutgifter	1 600 275	1 600 245
Sum andre utbetalinger til drift	25 949 803	22 334 077

* Utgifter som oppstår i fm gjennomføring av akkrediteringsoppdrag; lønn/honorar innleid teknisk ekspertise (jmf note 2), reise og diett. Viderefaktureres NAs kunder/akkrediterte organisasjoner.

Note 4 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	400 000	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 188 146	0
Sum utbetaling til investeringer	1 588 146	0
	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd		
Obligasjoner		
Investeringer i aksjer og andeler		
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 5 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*			0
Obligasjoner			0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	747 000		747 000
Andre fordringer	0		0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0		0
<i>Sum</i>	747 000	0	747 000
Langsiktige gjeld			
Annen langsiktig gjeld			0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 398 823		-1 398 823
Skyldig skattetrekk	-1 175 932	-1 175 932	0
Skyldige offentlige avgifter	-373 728	-373 728	0
Annen kortsiktig gjeld		-3 142	0
<i>Sum</i>	-2 951 625	-1 552 802	-1 398 823
Sum	-2 204 625	-1 552 802	-651 823